

عنوان مقاله:

سمبولیسم اجتماعی و سیاسی در اشعار اخوان ثالث

محل انتشار:

کنفرانس ملی آینده پژوهی، علوم انسانی و توسعه (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

غلام رضا دانش پژوه - دانش اموخته ی کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه ایلام

دکتر ناصر کاظم خانلو

خلاصه مقاله:

یکی از جریان‌های مهم شهر نو فارسی، سمبولیسم اجتماعی است که با نیما یوشیج آغاز شد و در دهه ی چهل به دلیل شرایط اجتماعی آن زمان به اوج خود رسید. سمبولیک یا شعر نمادی از جریان‌های مهم شهر معاصر است که از عوامل گرایش شاعران معاصر به شعر نمادین و سمبولیک تغییر فضای سیاسی و اجتماعی جامعه و اختناق و خفقان شدید نظام مبتد حاکم بر آن است. از هدف‌های کاربردی نماد یا سنبلی در شعر شاعران معاصر خلق شعری با بافت مبهم و عمیق و ایجاد تاثیر در مخاطب و شرکت دادن او در آفرینش معنا و معنای آن است. سمبولیسم (نماد و نمادگرایی) هنر کاربرد نماد برای هر چیزی است که بتوان تصویرش را کرد در واقع بیانگر موضوعی است که به رمز یا به واسعه مضمونی دیگر ابراز شود. رمزگرایی در شعر معاصر ایران از یک محصول آشنایی با مکتب سمبولیسم و تاثیر پذیری از آن و از سوی دیگر حاصل شرایط اجتماعی و سیاسی خاصی است که شاعران در آن زیسته اند این جریان اجتماعی (سمبولیسم) توسط نیما یوشیج (با شعر ققنوس که اثری کاملا نمادی و رمزی است) بنیان گذاری شد و پس از آن نیما شاعران چون شاملو، اخوان ثالث، فروغ فرخ زاد، سیاوش کسرایی و شفیعی کدکنی یاد کرد که در دهه های سی و چه از قرن حاضر ازین جریان را به اوج خود رساندند. سروده های اخوان تریسم آمیزه ای از (تعهد اجتماعی و هنر شاعری اخوان) به شمار می رود. توصیف، نمایش و استنتاج بافت اصلی این سروده ها را تشکیل می دهد. شاعر در این سروده ها از طریق کنایات، نمادها و روابط حاکم بر آن ها مفاهیم مرود نظر خود را به خواننده افقا می کند. انسجام مطالب و آفرینش تصاویر شاعرانه، تجربه های ملموس اخوان را از وضعیت اجتماعی بعد از کودتای 28 مرداد 1332 به خوبی ترسیم می کند. نتیجه نشان می دهد با این پژوهش می توان به شناخت بهری از این سروده به ویژه از منظر سمبولیسم اجتماعی و جامعه شناسی ادبی دست یافت. در این مقاله پس از تعریف سمبولیسم اجتماعی و ظهر شعر سمبولیک فارسی به شباهت ها و تفاوت های شعر سمبولیک فارسی با اروپایی و سپس شعر سمبولیک مهدی اخوان ثالث پرداخته شده است. این پژوهش به روش توصیفی، تحلیلی و با استفاده از تکنیک تحلیل محتوا انجام گرفته است.

کلمات کلیدی:

سمبولیسم یا نماد گرایی، سمبولیسم اجتماعی، شعر فارسی معاصر، اخوان ثالث

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/451988>

